

මහජන බැංකුවේ හා එහි පරිපාලිකයන් - 2016

2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය හා එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ආදායම් ප්‍රකාශන, ලාභ හෝ පාඩු හා වෙනත් විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශන, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශන හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශන සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හා අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මහජන බැංකුවේ (බැංකුව) මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා බැංකුව සහ එහි පරිපාලිකයන්ගේ (සමූහය) ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මෙම විගණනය සිදුකිරීම සඳහා ප්‍රසිද්ධ වෘත්තීයෙහි නියැලී වරලත් ගණකාධිකාරී සමාගමක් මට සහාය විය. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාර මෙම වාර්තාව නිකුත් කරනු ලැබේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ (“අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය”) වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවයන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් හා හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාළ වන විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටිත්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම්ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම් වලදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් බැංකුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ. මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය - බැංකුව

මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට බැංකුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

මතය - සමූහය

ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමූහයේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.1.1 අනෙකුත් නීතිමය හා නියාමන අවශ්‍යතා මත වාර්තා

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1988 අංක 30 දරන බැංකු පනත හා ඊට පසු සිදුකල සංශෝධන අනුව අවශ්‍යකරණ තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇත.

2.2 සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

බැංකුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, බැංකුවේ පූර්ණ අංශ වන දේශීය බැංකු ඒකක, අක්වෙරළ බැංකු ඒකකය සහ විදේශ මෙහෙයුම්වල ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් සමන්විත විය. සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී ලංගිප්‍ර) අනුකූලව බැංකුවේ, එහි පරිපාලිත හා ආශ්‍රිත සමාගම්වල ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් සමන්විත විය. වාර්තා කරනු ලබන දිනට සී/ස පීපල්ස් ට්‍රැවල්ස් (පුද්ගලික) සමාගමේ කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 99 ක්ද, පීපල්ස් ලීසින් ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීපල්ස් හි කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 75 ක්ද, පීපල්ස් මර්චන්ට් ෆිනෑන්ස් පීපල්ස් හි කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 50.16 ක් හා සී/ස ස්මාර්ට් නෙට් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගමේ කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් සියයට 37.3 ක් බැංකුව සතුව තිබුණි.

2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට එක් එක් සමාගමෙහි බැංකුව සතු අයිතිය ඉකුත් වර්ෂය සමඟ සසඳා පහත දැක්වේ.

පරිපාලිත සමාගම්	සෘජු ආයෝජන			
	2016		2015	
	රු.000	ප්‍රතිශතය	රු.000	ප්‍රතිශතය
සී/ස පීපල්ස් ට්‍රැවල්ස් (පුද්ගලික) සමාගම	4,950	99	4,950	99
පීපල්ස් ලීසින් ඇන්ඩ් ෆිනෑන්ස් පීපල්ස්	690,958	75	840,958	75
පීපල්ස් මර්චන්ට් ෆිනෑන්ස් පීපල්ස්	629,858	50.16	629,858	50.16
පරිපාලිත සමාගම්වල මුළු ආයෝජන ආශ්‍රිත සමාගම්	1,325,766		1,475,766	
සී/ස ස්මාර්ට් නෙට් ලංකා (පුද්ගලික) සමාගම	25,000	37.3	25,000	37.3
අඩුකලා - භානිකරණය සඳහා ප්‍රතිපාදන	(25,000)		(25,000)	
ආශ්‍රිත සමාගම්වල ශුද්ධ ආයෝජනය	-		-	

2.3 නීති, රීති රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) 1961 අංක 29 දරන මහජන බැංකු පනත (i) 12 (i) වගන්තිය	බැංකුවේ අනුදත් කොටස් ප්‍රාග්ධනය සාමාන්‍ය කොටස් 20,000,000 කට සීමා විය. බැංකුව කොටස් 999,960 ක් පමණක් නිකුත් කර තිබුණද රු.මිලියන 7,152 කට සමාන විභජනයට නියමිත කොටස් 143,040,000 ක් පනතේ සඳහන් අනුදත් ප්‍රාග්ධනයද ඉක්මවනු ඇත. කෙසේ වුවද, අනුදත් කොටස් ප්‍රාග්ධනය මහජන බැංකු පනත සංශෝධනය කර වැඩිකර ගන්නා තුරු මෙම රු.මිලියන 7,152 ක මුදල ප්‍රාග්ධන අවිනිශ්චිත විභජන ගිණුමේ රඳවා තිබුණි.
(ii) 20 වගන්තිය	මුදල් විෂය භාර අමාත්‍යවරයාගේ අනුමැතියකින් තොරව බැංකුව විසින් ණයකර නිකුත් කල නොහැකිය. කෙසේ වුවද, එවැනි අනුමැතියකින් තොරව බැංකුව විසින් විශ්‍රාම අරමුදලට රු.මිලියන 10,000 ක ණයකර නිකුත් කර තිබුණි.
(ආ) මහජන බැංකුවේ වැන්දඹු හා අනන්දරු විශ්‍රාම අරමුදලේ 19 (බී) වගන්තිය	බැංකුවේ විශ්‍රාම හා අනන්දරු විශ්‍රාම අරමුදලේ විගණනය සම්පූර්ණ කිරීමෙන් පසුව ප්‍රති 30 දිනට පෙර වාර්ෂික මහාසභා රැස්වීම් පැවැත්විය යුතුය. කෙසේ වුවද, 2003 න් පසු වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම් පවත්වා නොතිබුණි.
(ඇ) අංක 808/2009 දරන බැංකුවේ පොදු උපදෙස් වකුලේඛයේ 3.9 වගන්තිය	ශාඛා කළමනාකරුවන් විසින් ද්විත්ව පාලනයක් සහිතව රහස්‍ය අංක ලබාදුන් පුද්ගලයන්ගේ විස්තර ඇතුළත් ලේඛනයක් නඩත්තු කල යුතු වුවද, බැංකුව මෙම අවශ්‍යතාවයට අනුකූල වී නොතිබුණි.
(ඈ) බැංකුවේ ණය මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය	(i) 2.1.8 වගන්තිය (පෙළ 4) හා 3.1 වගන්තිය (පෙළ 5) ණය පහසුකම් අයදුම් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය අදාල ලියකිලිවලින් සමන්විත විය යුතු අතර පරීක්ෂා කිරීමකින් ඒවා සනාථ කර ගත යුතුය. කෙසේ වුවද, පහසුකම් සකස් කිරීමට පෙර අදාල ලියකියවිලි බැංකුව විසින් ලබාගත් බවට හා පරීක්ෂා කිරීම් සිදුකල බවට තහවුරු කිරීම සඳහා සාක්ෂි නොතිබුණි.

(ii) 2.5.1 වගන්තිය (පෙළ 4)

ලබාදුන් උපදෙස්වලට පටහැනිව, බැංකුව විසින් නිශ්චිත අවස්ථාවල ආරක්ෂක ඇප ලබාගැනීමකින් තොරව ණය ප්‍රදානය කර තිබුණි.

(iii) 09 වගන්තිය

ශාඛා කළමනාකරුවන් සඳහා ලබාදී තිබූ බැංකු අයිරා අනුමත කිරීමේ සීමා ඉක්මවා අනුමැතීන් ලබාගැනීමවලින් තොරව සමහර ශාඛා කළමනාකරුවන් විසින් තාවකාලික අයිරා ලබාදුන් පහසුකම් අවස්ථා 11 ක් සාම්පල් විගණන පරීක්ෂා කිරීමවලදී නිරීක්ෂණය විය. එවැනි පහසුකම් ලබාදුන් එකතුව වූ රු.128,188,494 ක පහසුකම් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ අක්‍රීයව පැවතුණු බව වැඩිදුරටත් අනාවරණය විය.

(iv) 9.7.3 වගන්තිය

තාවකාලික අයිරා පහසුකම් ලබාදුන් අනුමැතීන් පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් ලේඛනයක් ශාඛා විසින් පවත්වා ගෙන යා යුතු වුවද, යම් ශාඛා එවැනි ලේඛන ක්‍රමවත්ව පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණු අවස්ථා දක්නට ලැබුණි.

(v) 25.3.3 වගන්තිය

නිශ්චිත අවස්ථාවල ශාඛා විසින් ගණුදෙනුකරුවන් පිළිබඳ අවදානම් තක්සේරු කිරීම් කර නොමැත. තවද, බැංකුවේ අවදානම් පාලක විසින් ඉදිරිපත් කල ආපසු ගෙවීමේ අවදානම් වාර්තා සැලකිල්ලට ගෙන නොමැතිව ස්ථීර අයිරා පහසුකම් සලසා තිබුණි.

(vi) 2016 ජනවාරි 20 දිනැති හා අංක 550/2000 (84) දරන කළමනාකරණ වක්‍රලේඛයේ 2.3.2 හා 2.3.3 වගන්ති

කාලීන ණයවල පොළී අනුපාතය සියයට 13 සිට සියයට 14 දක්වා (ආරක්ෂණ මත) පැවතිය යුතුයි. කෙසේ වුවද, බැංකුව විසින් කිසිම ආරක්ෂණයක් නොමැතිව සියයට 8.75 ක අඩු ප්‍රතිශතයක් මත ණය ප්‍රදානය කර තිබුණි.

(vii) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල පත්‍රිකා අංක 634/2015 හා 44/2016

බැංකුව විසින් තීරණය කර ඇති පරිදි ණය මුදල අවස්ථා 02 කදී නිදහස් කල යුතුය. එසේ වුවද, බැංකුව විසින් රු.බිලියන 10 ක මුළු ණය මුදලම එක් අවස්ථාවකදී නිදහස් කර තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා බැංකුවේ සහ සමූහයේ මෙහෙයුම් වලින් වූ ප්‍රතිඵලය පිළිවෙලින් රු. මිලියන 20,814 ක් සහ රු. මිලියන 25,433 ක බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ බැංකුවේ සහ

සමූහයේ බදු පූර්ව ශුද්ධ ලාභය පිළිවෙලින් රු. මිලියන 19,520ක් සහ රු.මිලියන 24,121 ක් වූයෙන් බැංකුවේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලවල පිළිවෙලින් රු.මිලියන 1,294ක සහ රු.මිලියන 1,312 ක වර්ධනයක් දැක්වුණි. අනෙකුත් ආදායම් වැඩිවීම සහ ණය සහ අනෙකුත් පාඩු අඩුවීම මෙයට ප්‍රධාන හේතු වී තිබුණි.

බැංකුවේ සහ සමූහයේ ලාභය පිළිවෙලින් රු.මිලියන 14,995 ක් හා රු.මිලියන 17,956 ක් වුවද, පෞද්ගලික පාරිශ්‍රමික, ක්ෂය වීම් හා රජයට ගෙවන ලද බදු මුදල සැලකිල්ලට ගත්විට බැංකුවේ හා සමූහයේ අගය එකතු කිරීම පිළිවෙලින් රු.මිලියන 45,393 ක් හා රු.මිලියන 53,638 ක් විය. පසුගිය වර්ෂයේ අගය එකතු කිරීම පිළිවෙලින් රු.මිලියන 43,977 ක් හා රු.මිලියන 50,263 ක් විය.

3.2 විග්‍රහාත්මක මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.2.1 ලාභදායීත්වය

බැංකුවේ ශාඛා පද්ධතියේ 2015 වර්ෂයේ රු.මිලියන 14,860 ක ලාභය සංසන්දනය කරන විට 2016 වර්ෂයේ රු.මිලියන 20,569 ක ලාභයක් වාර්තා කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී ශාඛා 342 ක් විසින් රු.මිලියන 20,586 ක ලාභයක් ඉපැයීම් කර තිබූ අතර ශාඛා 05 ක් රු.මිලියන 17 ක අලාභයක් වාර්තා කර තිබුණි.

3.2.2 වැදගත් ගිණුම්කරණ අනුපාත

සමාලෝචිත වර්ෂයේ සහ පෙර වර්ෂයේ බැංකුවේ වැදගත් අනුපාත විග්‍රහයක්, ක්ෂේත්‍රයේ අනෙකුත් අවසරලත් වාණිජ බැංකුවල අනුපාත සමඟ සංසන්දනය කර පහත දැක්වේ.

- (අ) බැංකුවේ 2016 වර්ෂයේ වාර්තා කළ ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය සියයට 12.28 ක ප්‍රතිශතය, ක්ෂේත්‍රයේ අනුපාතය වූ සියයට 17.87 හා සසඳන විට ඉතා පහළ මට්ටමක පැවතිණි.
- (ආ) බැංකුවේ ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතය (පෙළ I) 2015 වර්ෂයේ සියයට 9.9 සිට 2016 වර්ෂයේ සියයට 9.8 ක් දක්වා අඩු වී තිබුණි. ප්‍රාග්ධන ප්‍රමාණාත්මක අනුපාතය (පෙළ I+ පෙළ II) 2015 වර්ෂයේ සියයට 12.5 සිට 2016 වර්ෂයේ සියයට 12.1 දක්වා අඩු වී තිබුණි. මහ බැංකුව විසින් නිකුත් කර ඇති ප්‍රතිමාන අනුව බැංකුව විසින් මෙම අනුපාතය පිළිවෙලින් සියයට 5 ක් හා සියයට 10 ක් ලෙස පවත්වාගත යුතුව තිබුණි.
- (ඇ) දේශීය බැංකු ඒකකයේ ද්‍රවශීලතා අනුපාතය 2015 වර්ෂයේ සියයට 26.7 හා සසඳන විට 2016 වර්ෂයේ සියයට 21.73 ක් විය.
- (ඈ) පෙර වර්ෂය හා සසඳන විට මුළු තැන්පතු සියයට 19.9 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කර තිබූ අතර, දළ ණය හා ලැබිය යුතු මුදල් සියයට 14.7 ක වර්ධනයක් පෙන්නවා තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

2016 වර්ෂයේදී බැංකුව විසින් රු.මිලියන 122,114 ක දළ ආදායමක් උපයා තිබූ අතර අයවැයගත ආදායම සමඟ සසඳන විට එය සියයට 4.6 ක වර්ධනයක් විය. කෙසේ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ සකස්කළ ඉලක්ක හා සසඳන විට ණය හා ලැබිය යුතු මුදල් සහ ගනුදෙනුකරුවන්ගේ තැන්පතු පිළිවෙලින් රු.මිලියන 3,945 ක අඩුවීමක් හා රු.මිලියන 52,372 ක වැඩිවීමක් වාර්තා කර තිබුණි. බැංකුව විසින් රු.මිලියන 1,307,128 ක මුළු වත්කම් ප්‍රමාණයක් උපයා ගැනීමට ඉලක්ක කර තිබුණද වර්ෂය අවසාන වන විට උපයා ගත හැකිවූයේ රු.මිලියන 1,302,048 ක වත්කම් පමණි.

4.2 ණය පරිපාලනය

4.2.1 අක්‍රීය ණය හා අත්තිකාරම්

(අ) ඇතිලානා හෝටල් හා දේපළ සමාගමට දුන් ණය.

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) 2012 අගෝස්තු 24 දින බැංකුව විසින් දේපල 02 ක ප්‍රාථමික උගස්කරයක් මත මධ්‍යම පුද්ගලිකයෙහි පනිවිලකර්ම ප්‍රදේශයේ විලා 05 ක් ඉදිකිරීම සඳහා වර්ෂ 1½ ක සහන කාලයක්ද සහිතව වර්ෂ 04 ක කාලසීමාවක් සඳහා රු.මිලියන 108 ක කාලීන ණය පහසුකමක් ලබාදී තිබුණි. පසුකාලීනව 2015 පෙබරවාරි 23 දින මෙම ණය අක්‍රීය ණය ලෙස වර්ගීකරණය කර තිබූ අතර, 2016 ජූලි 21 දිනට මූලික ණය කොටස රු.106,500,125 කින් හා පොළිය හා අනෙකුත් රු.23,407,951 කින් සමන්විතව මුළු හිඟහිටි ණය මුදල රු.129,908,076 ක් විය.
- (ii) මෙම ණය මුදල ප්‍රදානය කරන අවස්ථාවේ ඇපයට තබන ලද දේපල සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද තක්සේරු වාර්තා අනුව දේපලෙහි වටිනාකම රු.මිලියන 58 සිට රු.මිලියන 250 ක් දක්වා විවිධත්වයක් දක්වා තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වුවද, 2015 ජූලි 03 දිනට මෙම දේපලවල වලංගු විකුණුම් වටිනාකම රු.මිලියන 120 ක් පමණි. ඒ අනුව මුළු හිඟහිටි ණය ශේෂය වූ රු.මිලියන 129.9 මෙම වලංගු විකුණුම් වටිනාකමට වඩා රු.මිලියන 9.9 කින් ඉක්මවා ගොස් තිබුණි.
- (iii) බැංකුව මෙම ණය මුදල අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් සතුටුදායක පියවර ගැනීමට අසමත් වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) රුහුණු සංවර්ධන ඉදිකිරීම් හා ඉංජිනේරු (පුද්ගලික) සමාගමට දුන් ණය මුදල

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (i) මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය (ආර්ඪීපී) විසින් මෙම සමාගම වෙත රු.මිලියන 533 ක් ගෙවිය යුතු බවට සඳහන් වන ආර්ඪීපී විසින් නිකුත් කල ලිපියක් මත මාස 06 ක කාලසීමාවක් සඳහා රු.මිලියන 500 ක තාවකාලික අයිරා පහසුකමක් (ටීඕඩී) 2014 දෙසැම්බර් 10 දින බැංකුව විසින් අනුමත කර තිබුණි. ගෙවීම් ලැබීම පමාවීම නිසා පොලී අනුපාතය සියයට 11 ක් වන පරිදි ණය නැවත ගෙවීමේ කාලසීමාව මාස 12 කින් දීර්ඝ කිරීමට බැංකුව තීරණය කර තිබුණු අතර හිඟ ශේෂය කෙටිකාලීන ණය පහසුකමක් බවට පරිවර්තනය කිරීමට අනුමැතිය ලබාදී තිබුණි.
- (ii) පසුව 2016 ජනවාරි 07 දින මෙම පහසුකම අක්‍රීය ණය ලෙස වර්ගීකරණය කර තිබූ අතර 2016 ජූලි 27 දිනය වන විටත් අයකර ගැනීමකින් තොරව මූලික ණය කොටස රු.301,356,434 ක් සහ පොළිය හා අනෙකුත් කොටස රු.1,905,706 කින් සමන්විතව මුළු හිඟහිටි ණය මුදල රු.303,262,140 ක් ලෙස පැවතුණි. ඉහත ණය මුදල බැංකුව විසින් නැවත සකස් කිරීම සමඟ, 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතු මූලික ණය රු.මිලියන 299 ක් දක්වා අඩු කරගෙන තිබුණි.
- (iii) 2016 ජූලි 27 දිනට ඉහත ණය මුදලේ ප්‍රාග්ධන හිඟ මුදල රු.301,356,434 ක් වුවද, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් නිකුත් කර තිබූ ලිපිය අනුව 2015 ඔක්තෝබර් 07 දිනට මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් ඉහත සමාගමට ගෙවීමට තිබූ හිඟ මුදල රු.35,626,901 ක් පමණි. ඒ අනුව, ඇප ආරක්ෂිත මුළු අගය හිඟ ණය මුදල අයකර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් නොවන බව දක්නට ලැබුණි.

මේ සම්බන්ධයෙන් බැංකුව මා වෙත දන්වා සිටියේ, මුළු හිඟ ණය ශේෂය වූ රු.මිලියන 299 ආපසු ගෙවීමේ සැලැස්ම යළි සකස් කරන ලද බවත් සහ ඊට අතිරේකව රු.මිලියන 30 ක දේපල උකස් බැඳුම්කරයන් හා අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ පුද්ගලික ඇපකරයක් මගින් ආරක්ෂිත කර ඇති බවය. අනුමත කරන ලද ප්‍රතිව්‍යුහගතකරණ සැලැස්ම අනුව සමාගම මාසිකව රු.මිලියන 5 බැගින් ගෙවීමට සහ සෑම වට්ටම් කරන ලද බිල්පතකින්ම සියයට 5 ක් ගෙවීමටත් එකඟ වී ඇති බවත්, ඒ අනුව රු.මිලියන 12.75 ක් පොළී හා මූලික ණය මුදලින් අයකරගෙන හිඟ ණය මුදල රු.මිලියන 295.8 ක් දක්වා අඩු වී ඇති බවත්ය.

(iv) 2015 ඔක්තෝබර් 20 දිනැති යෝජනා ලිපියේ පොදු කොන්දේසි අනුව, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියෙන් ලැබිය යුතු මුදල්වල ප්‍රමාදයක් සිදුවුවහොත් ණයකරු ස්වකීය අරමුදල්වලින් කෙටිකාලීන ණය මුදල ගෙවීම සිදුකල යුතු බව දක්වා තිබුණි. කෙසේ වුවද, විගණනය කරනු ලැබූ 2016 ජූලි 27 දිනය වන විටද මෙම ණය මුදල සමාගමෙන් ආපසු අයකර ගැනීම සඳහා කිසිදු පියවරක් ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) ප්‍රොපර්ටි ෂයිනර්ස් ඇන්ඩ් ඉන්වෙස්ට්මන්ට් කැන්ඩි (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ් ආයතනයට ලබාදුන් ණය මුදල

බැංකුව විසින් 2009 ජනවාරි 27 දින ඉහත සමාගම වෙත රු.මිලියන 150 ක කාලීන ණය මුදලක් ප්‍රදානය කර තිබූ අතර, 2009 අප්‍රේල් 30 දින එය අක්‍රීය ලෙස වර්ගීකරණය කර තිබුණි. 2016 ජූලි 21 වන දිනට මූලික ණය රු.116,288,500 ක්ද, පොළිය රු.183,062,124 ක්ද හා දණ්ඩන මුදල රු.24,648,531 ක්ද ඇතුළත්ව මුළු ණය හිඟ ශේෂය රු.323,999,155 ක් වී තිබුණි. 2016 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටද, ඉහත ණය මුදලේ හිඟ මූලික ණය මුදල එලෙසම පැවතුණි.

(ඈ) සීටි කන්ස්ට්‍රක්ෂන් ක්‍රන්ටැක්ට්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ් වෙත ලබාදුන් ණය මුදල

බැංකුවේ ලිබර්ටි ජ්‍යොසා ශාඛාව 2012,2015 සහ 2016 වර්ෂවල ඉහත සමාගමට එකතුව රු.මිලියන 782.7 ක ණය පහසුකම් 05 ක් ප්‍රදානය කර තිබුණු අතර පසුව මෙම පහසුකම අක්‍රීය ණය වශයෙන් වර්ගීකරණය කර තිබුණි. 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූලික ණය රු.මිලියන 745.40 ක් හා පොළිය හා දණ්ඩන ගාස්තු රු.මිලියන 374.79 ක් ඇතුළුව එම මුළු හිඟ ණය මුදල රු.මිලියන 1,120.19 ක් විය.

4.2.2 ප්‍රමාණවත් නොවන ඇපකර මත ණය ලබාදීම

ප්‍රමාණවත් ඇපකර ලබාගැනීමකින් තොරව ණය පහසුකම් 03 ක් ප්‍රදානය කර තිබූ බව නිරීක්ෂණය වූ අතර 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මෙකී මූලික ණය අරමුදලින් අයවිය යුතු ශේෂය රු.441,242,071 ක් විය.

4.3 හඳුනාගත් පාඩු

සමාලෝචිත වර්ෂය හා පෙර වර්ෂය තුළ අවස්ථා කිහිපයකදී බැංකුව විසින් රු.මිලියන 180.45 ක පාඩු දරා තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

විස්තරය	2015		2016	
	අවස්ථා ගණන	මුළු පාඩුව රු.	අවස්ථා ගණන	මුළු පාඩුව රු.
අභ්‍යන්තර වංචා	05	7,057,900	12	10,283,659
බාහිර වංචා	312	63,143,451	236	52,296,464
ගනුදෙනුකරුවන්, නිෂ්පාදන හා ව්‍යාපාරික ක්‍රියාමාර්ග	-	-	06	367,584
භෞතික වත්කම් හානි	02	111,805	09	1,068,512
ව්‍යාපාරික බාධාවීම් හා ජාල බිඳවැටීම්	-	-	04	638,160
ක්‍රියාත්මක වීම්, බෙදාහැරීම් හා ක්‍රියාවලි කළමනාකරණය	43	32,375,071	78	13,105,652
එකතුව		102,688,227		77,760,031

4.4 මතභේදයට තුඩුදෙන ගනුදෙනු

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

(අ) අත්හැර දැමූ ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘති ඇරඹීමට පෙර එහි ශක්‍යතාවය ඇගයීම අසමත්වීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස බැංකුව විසින් විවිධ වියදම් ලෙස රු.3,601,897 වැය කිරීමෙන් පසු ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති 03 ක් අත්හැර දමා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. එම නිසා බැංකුව විසින් එම වියදම් දැරීම ප්‍රතිඵල රහිත වී තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

ව්‍යාපෘතියේ නම	කාලසීමාව	නිමකළ කාර්යයන් විස්තරය	දරන ලද වියදම් ප්‍රමාණය රු.
පුත්තලම ප්‍රාදේශීය ප්‍රධාන කාර්යාලය	2011 - 2012	පාංශු පරීක්ෂාව, ටෙන්ඩර් ලියකියවිලි සමාලෝචනය සහ උපදේශක ගාස්තු	957,319
උඩුපුස්සැල්ලාව ශාඛාව	2008 - 2012	උපදේශක ගාස්තු	1,435,238
ඇවරියවත්ත සේවා මධ්‍යස්ථානය	2011	පාංශු පරීක්ෂාව, ටෙන්ඩර් ලියකියවිලි සමාලෝචනය සහ උපදේශක ගාස්තු	1,209,340
එකතුව			3,601,897

(ආ) තාවකාලික අත්හිටවූ ව්‍යාපෘති

බැංකුව විසින් මේ වන විටත් අයවැය ගතකර හා තීරණය කර තිබූ ශාඛා පරිශ්‍ර 03 ක ඉදිකිරීම පිරිවැය අධිකවීම නිසා විවිධ වියදම් ලෙස රු.1,575,147 ක් වැයකර පසුව තාවකාලිකව අත්හිටුවා තිබුණි.

5. ගිණුම්කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

5.1 ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම

බැංකුව ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමකින් තොරව ප්‍රාග්ධන අයවැය පමණක් පිළියෙල කර තිබුණි.

5.2 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පහත නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

- (අ) අනුමත කළ බඳවා ගැනීමේ හා උසස් කිරීමේ පරිපාටියක් නොමැතිවීම නිසා(එස්ඕආර්), වඩාත් යෝග්‍ය දැනුමෙන්, දක්ෂතාවයෙන් හා ආකල්පයන්ගෙන් අනුන පුද්ගලයින් අදාල තනතුරුවලට බඳවා ගැනීමට අසමත් වී තිබුණි.
- (ආ) බැංකුව විසින් ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී / සාමාන්‍යාධිකාරී, ජ්‍යෙෂ්ඨ නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී (අවදානම් කළමනාකරණ), භාණ්ඩාගාර ප්‍රධානී, අලෙවිකරණ ප්‍රධානී, මුදල් ප්‍රධානී හා තොරතුරු තාක්ෂණික ප්‍රධානී යන ප්‍රධාන තනතුරු 06 සඳහා කොන්ත්‍රාත් පදනම මත නිලධාරීන් පත්කර තිබුණි. එසේ වුවද, පහත සඳහන් ප්‍රතිපත්ති හා කාර්යපරිපාටි මෙම තනතුරු සඳහා හඳුන්වා දීම හා අදාල කරගෙන නොතිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය.
 - (i) විධිමත් බඳවාගැනීමේ පටිපාටිය
 - (ii) පෙර තීරණය කළ පාරිශ්‍රමික ප්‍රතිපත්ති (වැටුප්, ප්‍රසාද දීමනා, දීමනා හා අනෙකුත් ගෙවීම්)
 - (iii) රැකියා විස්තර
 - (iv) උසස් කිරීම් පරිපාටිය
 - (v) පෙර නිරීක්ෂණය කළ සුදුසුකම් පළපුරුද්ද, වයස් සීමාව සහ බඳවා ගැනීමේ මාදිලිය
 - (vi) අනුප්‍රාප්තික සැලැස්ම
 - (vii) කාර්යසාධන ඇගයීමේ ක්‍රමවේදය
 - (viii) කාලය දීර්ඝ කිරීමේ ප්‍රතිපත්ති

6. පද්ධති හා පාලන

විගණනය සිදුකළ කාලය තුළ නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන දුර්වලතා ඒ ඒ අවස්ථාවල බැංකුවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී. පහත දැක්වෙන පාලන ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධයෙන් විශේෂ අවධානය යොමු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

පාලන ක්ෂේත්‍ර	නිරීක්ෂණ
-----	-----
(අ) මූල්‍ය මෙවලම් ගිණුම්කරණය	(i) කල්පිරීමට හා වෙළඳ ආයෝජන කාර්යයන් (එෆ්ටීටීපීඑල්) ලෙස ඉදිරියට ගෙන යන ප්‍රමාණය සඳහා මූල්‍ය වත්කම්වල තිබූ

භාණ්ඩාගාර බිල්පත් හා භාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර අගය කිරීම සඳහා ඵලදායී පොලී අනුපාත ක්‍රමය (EIR) අනුගමනය කරනු වෙනුවට සංයෝජිත පොලී ක්‍රමය (Compound interest method) සහ සාමාන්‍ය පොලී අනුපාත ක්‍රමය භාවිතා කර තිබුණි.

(ii) සමූහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණය සම්බන්ධ සටහන්වල සමූහ මූල්‍ය අවදානම් කළමනාකරණ හෙලිදරව් කිරීම් ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

(ආ) අවිනිශ්චිත ගිණුම්

දීර්ඝ කාලයක සිට සසඳා නොතිබුණු ඵසේම ණය යටතේ වූ අනෙකුත් ණය සහ ලැබිය යුතු මුදල් ලෙස වර්ගීකරණය කර නිරවුල් නොකර තිබුණි.

(ඇ) ණය පරිපාලනය සහ සාධාරණ නොවූ ගණනය කිරීම්

- දීර්ඝකාලීන අක්‍රීය හිඟ හිටි ණය
- ආරක්ෂක ඇප නොමැතිව හා ප්‍රමාණවත් ඇප ආරක්ෂක නොමැතිව ප්‍රදානය කර තිබූ ණය
- ලිඛිත ප්‍රතිපත්ති අත්පොතේ ඇතුළත් කර තිබූ සාධාරණ නොවන ගණනය කිරීම්වල අදාළ විස්තර නොමැති වීම
- පාරිභෝගිකයන්ගේ නවතම තක්සේරු වාර්තා හා විගණිත මූල්‍ය ප්‍රකාශන නොමැති වීම.

(ඈ) ස්ථාවර වත්කම් කළමනාකරණය

- ස්ථාවර වත්කම් එක් ශාඛාවකින් වෙනත් ශාඛාවකට මාරුකිරීමේදී මාරුවීම් ඇතුළත් කර වාර්තා නිසි පරිදි යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.
- ස්ථානයකට නිකුත් කිරීමෙන් පසුව පමණක් වත්කම්වල ක්ෂය කිරීම් ගණනය කර තිබුණි.
- අඩුවෙන් වලනය වන හා නිරපේක්ෂ වත්කම් (Absolute assets) හඳුනාගැනීම සඳහා විධිමත් ප්‍රතිපත්තියක් නොමැති වීම.
- මේ වන විට ඉදිකිරීම් සම්පූර්ණ කරන ලද කාර්යයන් තවදුරටත් ප්‍රාග්ධන කෙරිගෙන යන වැඩවල දක්වා තිබීම.

(ඉ) තොරතුරු පද්ධති

- පද්ධතියේ ආරක්ෂක විස්තර යාවත්කාලීන කිරීමට අසමත් වීම.
- සමහර උකස් මධ්‍යස්ථාන දත්ත මධ්‍යස්ථානවලට සම්බන්ධ කර නොතිබීම.